

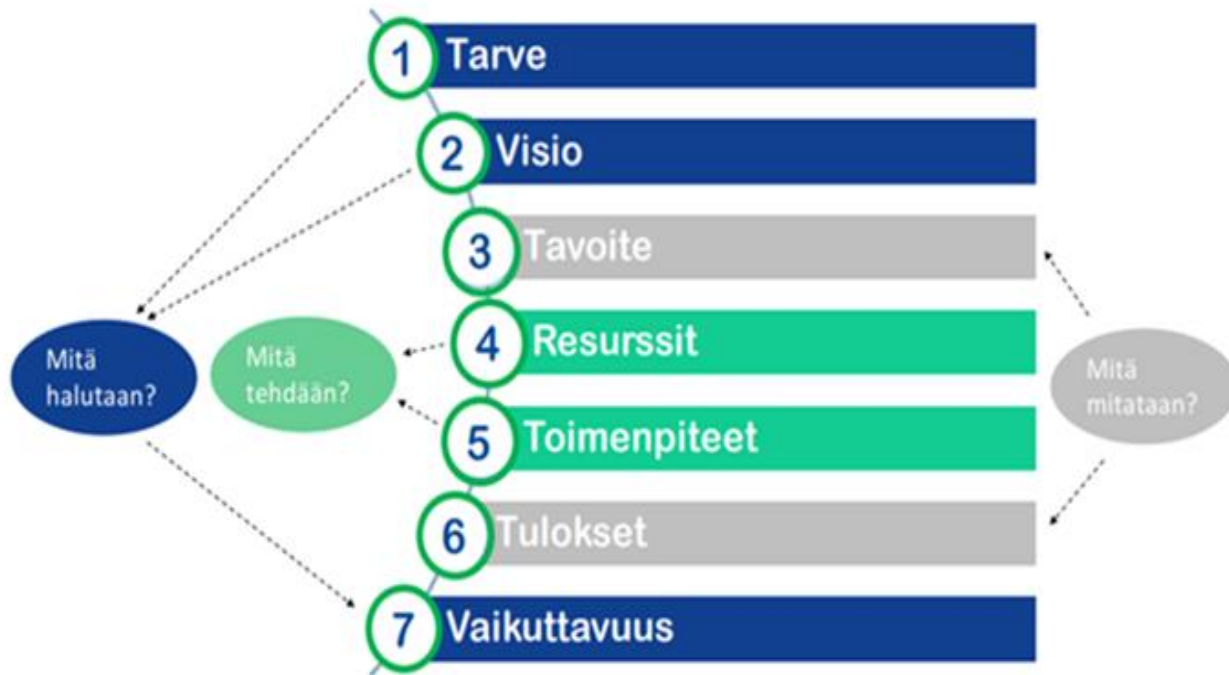
VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Demokratiaohjelma 2025 ja vaikuttavuuden todentaminen

Hanna Kivistö, Vava Lunabba STRO, VNK

Vaikuttavuus rakentuu konkreettiselle muutokselle

- Vaikuttavuus tarkoittaa yksinkertaisimmillaan **toiminnan seurauksena tapahtunutta tilamuutosta**. *Mitä on tapahtunut toiminnan seurauksena?*
- Vaikuttavuus ei tarkoita toimenpiteen suorittamista vaan sen **seurauksena olevaa muutosta**. Vaikuttavuus jää helposti yleiseksi periaatteeksi, koska sitä on vaikea määritellä.
- Tavoitteiden tulee olla konkreettisia, jotta toiminnan seurannasta ja vaikuttavuudesta saadaan toimiva kokonaisuus.
- Jotta vaikuttavuutta voidaan arvioida, yleisestä tavoitetilasta on voitava johtaa konkreettiset tavoitteet muutaman vuoden aikavälillä sekä näiden välitavoitteet.

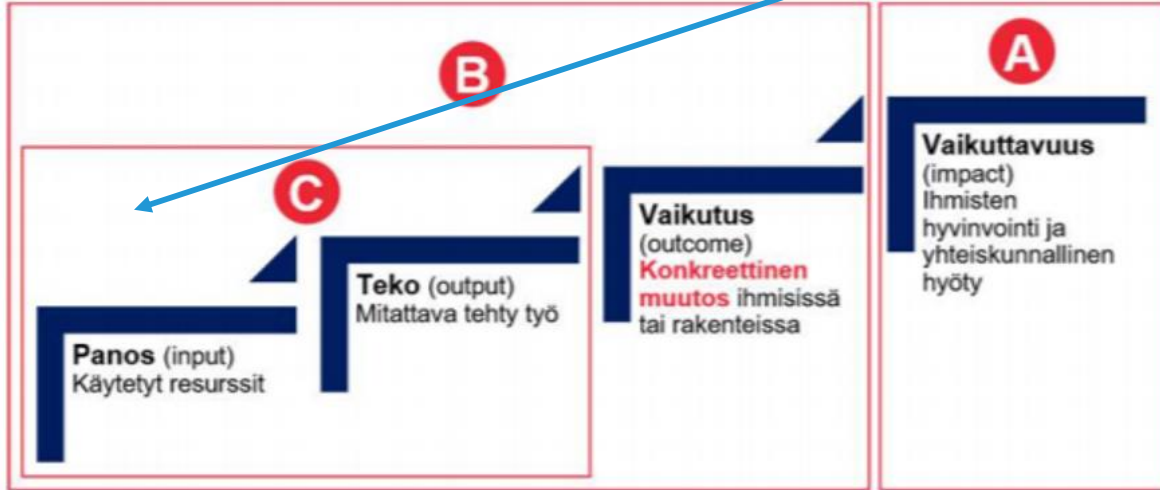

Vaikutusmittarit vs. toimenpidemittarit

Toimenpidemittari: mikä on toimenpide ja onko se tehty – projektinjohdollinen seuranta

Vaikutusmittari: tavoite, jota toimenpiteen seurauksena tavoitellaan (outcome)

Vaikuttavuusmittari: mikä on pitkän aikavälin yhteiskunnallinen muutos

- Vaikutusketjut näkyviksi
- Määritellään perustaso, mitä seurataan ja mitataan
- Sitä saadaan mitä mitataan; Jos mitataan toimenpiteiden toteutumista, saadaan ainoastaan kuva toimenpiteiden toteutumista.

Ohjelman vaikuttavuuden todentaminen vaatii tavoitetilan määrittämistä ja mittaamista

- Demokratiapoliittisen toimintaohjelman 2017-2019 arviointi kiinnitti huomiota toimintaohjelman seuraamiseen kokonaisuuteen (yksittäisten hankkeiden seuraamisen lisäksi) sekä seurantamittareiden kehittämiseksi.
- Demokratiatoimintaohjelmassa 2025 on nyt mahdollisuus rakentaa tietopohjaa, joka helpottaa ohjelman vaikuttavuuden todentamista ja arviointia ohjelman loputtua.
- **Vaikutustavoitteiden konkretisointi** (mikä on muutos, joka halutaan nähdä) sekä **tietopohjan rakentaminen** (missä olemme nyt, miten haluamme mittarin muuttuvan) auttavat ohjelman vaikuttavuuden todentamisessa.
- Nykyisellä ohjelmalla on ulkoisia, pitkän aikajänteen mittareita sekä toimenpiteiden toteutumista mittaavia sisäisiä mittareita. Ohjelma hyötyy näiden kahden välissä olevista **vaikutusmittareiden määrittelystä**.
- Tavoitteena on, että ohjelman tavoitteiden saavuttaminen voidaan todentaa objektiivisesti. Tämä on hyvä vaikuttavuusarvioinnin perusta.

Vaikuttavuuden ketju perustuu haluttuun muutokseen ja sen todentamiseen

Mikä muutos halutaan nähdä yhteiskunnassa? *Esimerkiksi: Yhteiskunnassa on riittävä osaaminen ja valmiudet yhdenvertaiselle osallistumiselle*

Mitä muutos tarkoittaa konkreettisesti? *Esimerkiksi: Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatus peruskoulussa antaa riittävän osaamisen ja valmiuden yhteiskunnalliselle osallistumiselle*

Miten pääsemme tavoitteeseen? *Esimerkiksi: Kehitetään luokanopettajakoulutuksen demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta*

Mistä tiedämme, että olemme päässeet tavoitteeseen? *Esimerkiksi: Tällä hetkellä x% viimeisen vuoden luokanopettajaopiskelijoista kertoo koulutuksen antaneen valmiudet demokratiakasvatukseen. Tavoite on, että vuonna 2025 prosentti on y%.*

Kuinka usein ja kuka tarkastelee, että olemme matkalla tavoitteeseen? *Esimerkiksi: Tehdään kysely valituille luokanopettajakoulutusohjelmille kerran vuodessa. Ohjelman koordinaatiotyöryhmä tarkastelee tuloksia jokaisen vuoden lopussa.*

Kiitos!

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI